

اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی برای مدیران مدارس

تألیف:

دکتر سید احمد هاشمی

دانشیار گروه علوم تربیتی واحد لامرد، دانشگاه آزاد اسلامی

حسن حسن زاده

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی

رضا غلامی

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۶

۹۷۸-600-309-329-4	شابک
۶۹۳۹۵۴۴	شماره کتابشناسی ملی
اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی برای مدیران مدارس / تألیف سیداحمد هاشمی، حسین حسن‌زاده، رضا غلامیان.	عنوان و نام پدیدآور
تهران : آوای نور، ۱۳۹۶.	مشخصات نشر
۲۰۰ ص.	مشخصات ظاهری
کتابنامه: [۱۷۵] - [۱۹۴]	یادداشت
برنامه‌ریزی آموزشی Educational planning	موضوع
برنامه‌ریزی درسی Lesson planning	موضوع
برنامه‌ریزی آموزشی -- ایران -- Educational planning	موضوع
برنامه‌ریزی درسی -- ایران -- Lesson planning	موضوع
نظام‌های آموزشی -- ایران -- طرح و برنامه‌ریزی	موضوع
-- Design -- Iran Instructional systems	موضوع
مدیران مدارس School principals	موضوع
۲۰۷/۳۷۱	رده بندی دی
۱۳۹۶۲/۷۱LC ۱۳۹۶/۲	رده بندی ک
هاشمی، سیداحمد. ۱۳۵۴ فروردین -	سرشناسه
حسن‌زاده، حسین، ۱۳۴۶ -	شناسه افزوده
غلامیان، رضا، ۱۳۶۲ -	شناسه افزوده
فبا	وضعیت فهرست نویسی

تہران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان سہم و حید نظری،
 بلاک ۹۹، طبقہ دوم تلفن: ۶ و ۱۶۶۹۶۷۳۵۵، پتہ: ۱۶۶۴۸۰۸۳

اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی برای مدیران مدارس

تأليف: دكتور سيد احمد هاشمي - حسين حسن زاده - رضا غلاميان

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شاک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۳۲۹-۴

قیمت ۱۷۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار.....
	فصل اول: آموزش و پرورش
۱۳	تعریف سیستم یا نظام.....
۱۳	آموزش و پرورش به مثابه یک سیستم یا نظام.....
۱۴	اهمیت آموزش و پرورش:.....
۱۵	نقش آموزش و پرورش در ابعاد مختلف توسعه:.....
۱۶	نقش آموزش و پرورش در رشد و توسعه اجتماعی:.....
۱۷	نقش آموزش و پرورش در توسعه فرهنگی:.....
۱۸	نقش آموزش و پرورش در رشد و توسعه اقتصادی:.....
۱۹	آموزش و پرورش و برابری فرصت‌های آموزشی:.....
۲۲	مفهوم شناسی آموزش و پرورش.....
۲۷	تربیت رسمی عمومی.....
۲۸	زیر نظام های نظام تربیت رسمی عمومی.....
۲۸	رسالت نظام تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران.....
۲۹	اهداف نظام تربیت رسمی و عمومی.....
۲۹	اهداف مشترک.....
۳۰	اهداف ویژه.....
۳۱	کارکردهای نظام تربیت رسمی و عمومی.....
۳۱	کارکردهای اختصاصی.....
۳۲	کارکردهای مشترک.....
۳۳	آموزش و پرورش کارآمد.....
۳۳	عوامل موثر بر آموزش و پرورش (نظام آموزشی) کارآمد.....

۳۵	ویژگی های آموزش و پرورش (نظام آموزشی) کارآمد
۳۶	آموزش و پرورش در اسناد بالادستی
۳۶	آموزش و پرورش در قانون اساسی
۳۷	آموزش و پرورش در کلام حضرت امام خمینی (ره)
۳۹	آموزش و پرورش در نگاه مقام معظم رهبری
۴۹	آموزش و پرورش رایگان و همگانی در اعلامیه جهانی حقوق بشر
۵۰	سند تحول راهبردی (نظام تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران در افق چشم انداز)
۵۱	چشم انداز
۵۱	مدرسه در افق - چشم انداز
۵۳	هدف های کلان
۵۴	راهبردهای کلان
۵۶	سیاست های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور (۱۳۹۲/۲/۵)
۶۱	آموزش و پرورش در قانون برنامه پنجم توسعه (ماده قانونی مرتبط مستقیم)
	فصل دوم: برنامه ریزی آموزشی و درسی
۶۷	مفهوم برنامه ریزی آموزشی
۶۷	تعاریف برنامه ریزی آموزشی
۷۰	مفهوم برنامه درسی
۷۲	تاریخچه برنامه درسی
۷۴	برنامه درسی در قبل از قرن بیستم
۷۶	برنامه درسی در قرن بیستم
۸۰	خاستگاه برنامه ریزی درسی
۸۰	دیدگاه شورت
۸۱	دیدگاه کلاین
۸۲	دیدگاه آیزنر

۸۳	مدلهای تدوین برنامه درسی.....
۸۳	مدل اداری (صف -ستاد).....
۸۴	مدل مبتنی بر واقعیت های عملی.....
۸۵	مدل بو شامپ.....
۸۷	مدل تابا.....
۸۸	زیرساختهای برنامه درسی غیر متمرکز.....
۸۸	رویکردهای مراح در بُعد اجرای برنامهی درسی.....
۸۸	رویکرد برنامه های یا وفادارانه.....
۸۹	رویکرد انطباقی.....
۹۰	سطوح مشارکت معلمان در اجرای برنامهی درسی.....
۹۰	سطح تقلدانه.....
۹۱	سطح میانجی گرانه.....
۹۱	سطح خلاقانه - مولد.....
۹۳	نظریه ی عوامل مدیریتی فولن.....
۹۴	عوامل مربوط به ویژگی های تغییر.....
۹۷	عوامل محلی.....
۹۹	عوامل بیرونی.....

فصل سوم: برنامه ریزی آموزشی در مراکز آموزشی جهان

۱۰۳	نظام آموزشی.....
۱۰۴	انواع نظام آموزشی و سطوح آن:.....
۱۰۵	ساختار آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران:.....
۱۰۶	نظام های آموزشی در جهان:.....
۱۰۷	الف. قاره آسیا:.....

۱۰۷	ب. قاره آفریقا:
۱۰۸	ج) قاره امریکا:
۱۰۹	د. قاره اروپا:
۱۱۱	چالش‌های اصلی نظام آموزشی در جهان و ایران:
۱۱۴	برنامه ریزی های توسعه بین المللی:
۱۱۴	برنامه ی توسعه ی هزاره یا اعلامیه هزاره:
۱۱۶	آرمان و اهداف برنامه‌ریزی آموزشی در برنامه‌ی «توسعه‌ی هزاره»:
۱۱۷	برنامه ی آموزش برای همه:
۱۱۷	تاریخچه:
۱۱۹	اهداف و چهارچوب برنامه‌ریزی آموزشی در برنامه ملی «آموزش برای همه»:
۱۲۲	تدوین برنامه آموزش برای همه:
۱۲۴	برنامه ملی آموزش برای همه در ایران:
۱۲۷	استراتژی‌ها:
	فصل چهارم: اصول برنامه‌ریزی آموزشی در دینی
۱۳۵	عناصر برنامه درسی:
۱۳۷	رویکردهای برنامه درسی:
۱۳۸	رویکرد علمی و فنی:
۱۳۸	رویکرد غیر علمی - غیر فنی:
۱۳۹	فلسفه‌ی زیربنایی رویکردآموزش محوری و پژوهش محور:
۱۴۱	برنامه درسی آموزشی محور:
۱۴۴	اصول برنامه‌ریزی آموزشی و درسی آموزش محور و پژوهش محور:
۱۴۴	عناصر برنامه ی درسی آموزش محور:
۱۴۴	اهداف:
۱۴۴	محتوا:

۱۴۵	برنامه درسی پژوهش محور
۱۴۸	عناصر برنامه درسی پژوهش محور
۱۴۸	اهداف
۱۴۹	اصول و خط مشی برنامه ریزی آموزشی و درسی در جهان
۱۴۹	انگلستان
۱۵۱	فعالیت های آموزشی و مدرسه ای
۱۵۱	پشتیبانی خارجی
۱۵۲	خط مشی برنامه درسی
۱۵۳	فعالیت های آموزشی و مدرسه ای
۱۵۳	پشتیبانی خارجی
۱۵۴	آلمان
۱۵۴	خط مشی برنامه درسی
۱۵۵	فعالیت های آموزشی و مدرسه ای
۱۵۵	پشتیبانی خارجی
۱۵۶	لهستان
۱۵۶	خط مشی برنامه درسی
۱۵۷	فعالیت های آموزشی و مدرسه
۱۵۸	سوئد
۱۵۸	خط مشی برنامه درسی
۱۵۹	نهاد ملی آموزش و پرورش سوئد
۱۶۰	فعالیت های آموزشی و مدرسه
۱۶۰	ایالات متحده: کالیفرنیا
۱۶۱	فعالیت های آموزشی و مدرسه ای
۱۶۲	هلند

۱۶۲	خط مشی برنامه درسی
۱۶۳	فعالیت های آموزشی و مدرسه ای
۱۶۳	محتوا
۱۶۴	الگوهای سازماندهی محتوای برنامه درسی
۱۶۵	برنامه های درسی موضوع محور
۱۶۵	برنامه های درسی موضوعات مجزا
۱۶۶	برنامه های درسی مبتنی بر موضوعات وسیع
۱۶۷	برنامه درسی مارپیچی
۱۶۸	برنامه های درسی دانش آموز محور
۱۶۹	۱-۲ برنامه درسی به مشارکت
۱۷۰	برنامه مبتنی بر کارکردهای اجتماعی یا مسائل اجتماعی
۱۷۱	برنامه درسی فعالیت محور
۱۷۲	برنامه درسی انسانگرایانه و آموزش پرورش باز
	سخن پایانی

پیشگفتار

برنامه ریزی از عوامل موثر در شاخص های توسعه، اهمیت فراوان دارد. امروزه کشورهای مختلف برای دستیابی به توسعه در ابعاد مختلف به برنامه ریزی می پردازند. آموزش و پرورش نیز برای دستیابی به اهداف خود در زمینه های گوناگون به برنامه ریزی نیازمند است. نظر به اهمیت آموزش و پرورش در هر کشور و تاثیر آن بر زندگی شهروندان؛ به جرات میتوان گفت. امروز توجه به امر برنامه ریزی در این نهاد، یک ضرورت محسوب می شود.

یکی از انواع برنامه ریزی در نظام تربیتی، برنامه ریزی درسی است. برای همه ی افرادی که به نوعی با تربیت انسان های در حوزه های مختلف سروکار دارند، لازم است که با برنامه ریزی درسی و فرآیند آن آشنا باشند. این کتاب به منظور ارائه ی برنامه ریزی درسی در آموزش و پرورش تدوین شده و هدف نگارنده آن بر آن است که برنامه ریزی درسی را به شکلی روشن و کاربردی ارائه نماید.

مطالعه ی این کتاب به افرادی که با نظام تربیتی سروکار دارند، پیشنهاد می گردد. معلمان، اساتید، دانشجویان رشته های تربیتی، مؤلفان، کتاب های درسی و تولیدکنندگان مواد آموزشی می توانند از این کتاب استفاده کنند.

بر خود لازم می دانم از کلیه افرادی که با اینجانب در تالیف این کتاب همکاری داشته اند، به ویژه آقای حسین حسن زاده و آقای رضا غلامیان تشکر و قدردانی نمایم. امید است که این مجموعه، در بهبود کیفی فعالیت های تربیتی مؤثر واقع شود؛ و اندیشمندان محترم ما را از پیشنهادهای خود محروم نسازند.

وب سایت www.dr-hashemi.com جهت ارسال دیدگاه ها معرفی می شود.

با آرزوی توفیق الهی سید احمد هاشمی

پاییز ۱۳۹۶